

KNIHOVNY

Obsah

Identifikační údaje zpracovatele studie

Architektonické řešení
Kancelář architektury
města Karlovy Vary, p.o.
Nám. M. Horákové 2041
361 20 Karlovy Vary
www.kamkv.cz
info@kamkv.cz

Ing. arch. Daniela Vyhlídková

Městská knihovna Karlovy Vary	4
Městské knihovny	6
Pobočky v Karlových Varech	7
Pobočka I.P. Pavlova	8
Pobočka Stará Role	10
Pobočka Čankovská	12
Pobočka Růžový Vrch	14
Pobočka Drahovice	16
Principy a cíle	18
Standard pro postupy rekonstrukce knihoven	20
Strategie KV°2040	21
1. fáze	22
Zadání - pobočka Růžový Vrch	24
Situace	26
Současný stav	28
Zadání	30
Požadavky	30
Zadání - pobočka I. P. Pavlova	32
Situace	34
Současný stav	36
Zadání	40
Požadavky	40

www.kamkv.cz

Knihovna je mnohdy vnímána pouze jako prosté zařízení pro uchování a půjčování knih a jiných tiskovin. Tato představa se zažila od pradávna z doby, kdy byly tištěné knihy jediným zdrojem informací a vědomostí lidstva a knihovna, mnohdy ještě jako zařízení ne zcela přístupné veřejnosti, plnila roli ochrany a distribuce těchto vědomostí. V dnešní elektronické době, kdy jsou informace všeho druhu a odkudkoliv ze světa velice snadno a prakticky okamžitě dostupné z pohodlí našich domovů již zařízení v takovém tradičním pojetí není životaschopné. Oproti našim předkům, kteří se potýkali s nedostupností informací, dnešní doba nese charakter informační přehlcenosti, kdy je třeba učit se v této záplavě třídit informace zavádějící od těch seriózních. Role knihovny v městském životě se tím pádem proměňuje a ačkoliv instituce stále zůstává vzdělávacím zařízením, její charakter a nabídka služeb se přizpůsobuje potřebám moderní společnosti.

Městská knihovna vedle specializovaných knihoven, které slouží především pro odbornou veřejnost stále jako schránka odborných vědomostí, plní také roli komunitního centra sloužícího pro setkávání obyvatel města a posilování místního společenství, vytváří prostředí multikulturního a vzdělávacího centra pro obyvatele města a řadu dalších. Zmíněné aktivity jsou pouhou výsečí celosvětově sledovaných trendů ve vývoji knihovnictví a jednou ze základních aktivit města by mělo být naplňování těchto trendů od své knihovny nejen vyžadovat, ale také jí k tomu poskytnout podmínky. K těm podmínkám patří bezpochyby vybudované fyzické prostředí - budova, která umožňuje zmíněné a další aktivity knihovně provozovat, tedy nabízí jak adekvátní a příjemné prostory pro obyvatele města, tak kvalitní zázemí pro svůj odborný personál a má dostatečně dobře vyřešenou logistiku, aby umožnila jak konání větších akcí, tak příjemné prostředí pro jednotlivé návštěvníky.

Městská knihovna v Karlových Varech, resp. všechny její městské pobočky dnes potřebují provést celostní revizi, aby mohly nabídnout svým návštěvníkům prostory a aktivity hodné knihovny 21. století. Instituce je dnes ve stavu, kdy prostory výše zmíněné potřeby nenaplnují a mnohdy je její činnost redukována pouze na onu výpůjčku knih. Pobočky městské knihovny dlouhodobě trpí snahou dřívějších vedení města přesunout veškeré dění do prostor Krajské knihovny coby jedné centrály, která však trpí zásadním nedostatkem, a sice tím, že je situována mimo obydlenu část města a je dostupná téměř výhradně pouze autem či veřejnou dopravou. Nové vedení města a městské knihovny si dalo za cíl revidovat její pobočky a vytvořit komunitní prostory, kam si obyvatelé Karlových Varů rádi najdou cestu a knihovna se stane opět plnohodnotnou součástí veřejného dění města.

Pro tento úkol Kancelář architektury města Karlovy Vary (KAM KV^o) provedla analýzu stávajících poboček městské knihovny a sestavila zadání pro architektonickou studii jejich postupné revitalizace vstříc moderním prostorům 21. století.

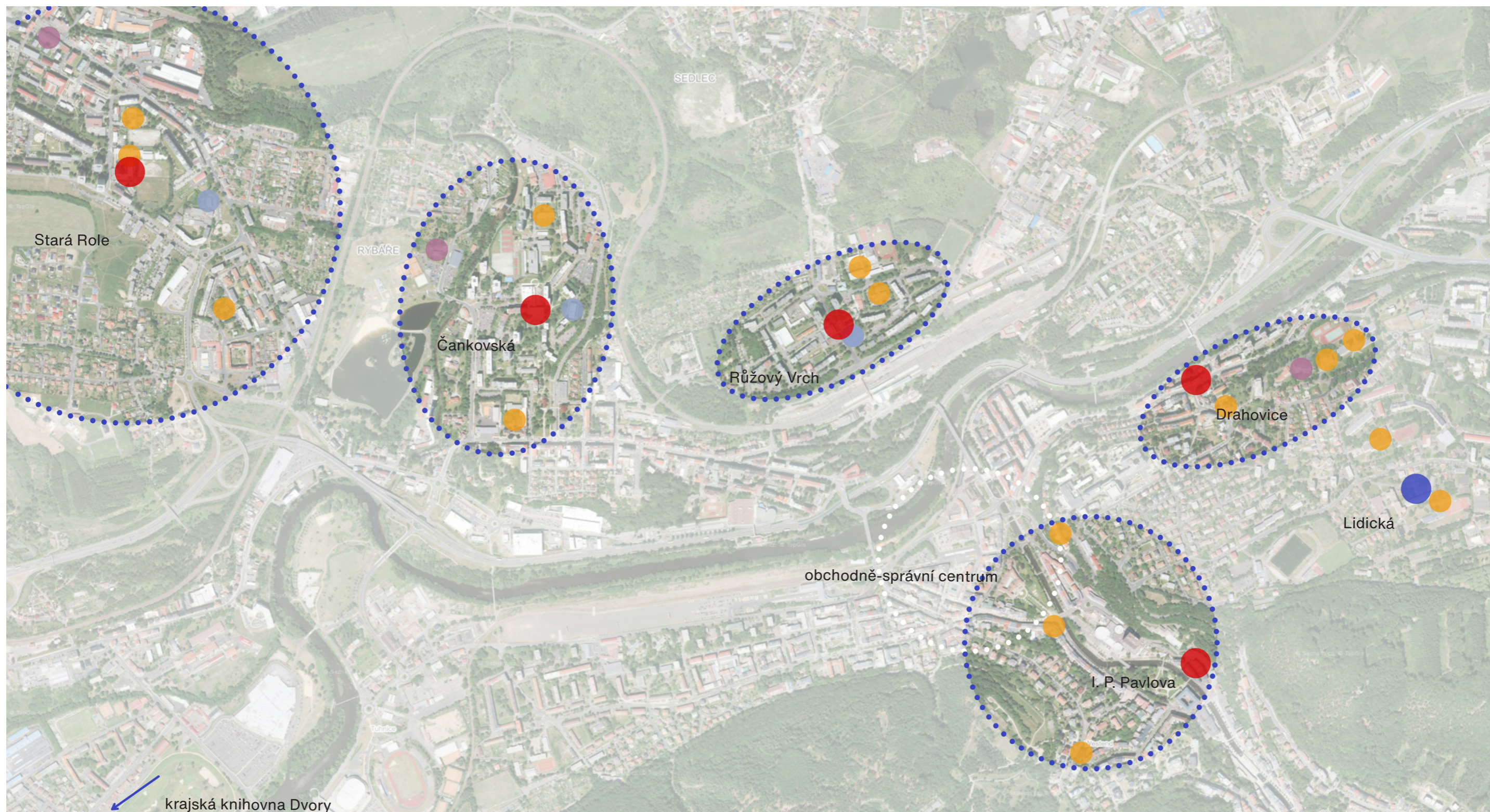
Ing. arch. Karel Adamec

ředitel Kanceláře města Karlovy vary, p.o.

Městská knihovna Karlovy Vary

shrnutí současného stavu

Pobočky v Karlových Varech

V Karlových Varech je v současné době v provozu pět poboček městské knihovny. Hlavní pobočka sídlí v historické budově na hranici lázeňského a obchodně-správního centra. Ostatní čtyři se nachází v městských čtvrtích, většinou mezi panelákovou výstavbou. Vedení města plánuje v první fázi výraznou investici do budovy na Růžovém Vrchu v ulici Sedlecká. Nově by mimo jiné mělo v této pobočce sídlit vedení knihovny, IT zázemí, oddělení katalogizace i rozsáhlý archiv. To znamená přesun těchto funkcí z hlavní pobočky na I. P. Pavlova.

Souběžně s přípravou zadání revitalizace probíhá i optimalizace provozu knihovny, kdy nově spadá pod správu městského infocentra.

- pobočka městské knihovny
- pobočka krajské knihovny
- školy a školská zařízení
- zařízení sociálních služeb
- komunitní zařízení

Městské knihovny ●

Pobočky v Karlových Varech

- I. P. Pavlova (v současnosti hlavní pobočka)
- Růžový Vrch
- Štárá Role
- Čankovská
- Drahovice
- Tuhnice (zrušena)
- Na Vyhliídce (zrušena)

Městskou knihovnu provozuje Magistrát města Karlovy Vary.

V roce 2006 došlo k oddělení krajské knihovny, která přesídlila do nových prostor ve Dvorech.

Co je knihovna dnes a kam se může posunout

Základní služby ●

- půjčování knih a časopisů
- půjčování CD a DVD
- on-line katalog
- internet pro veřejnost (zdarma pro klienty)
- besedy a přednášky pro veřejnost a školy
- informační služba a rezervace dokumentů
- meziknihovní výpůjční služby
- kopírování, tisk z PC, scanování
- prodej vstupenek na kulturní akce v regionu
- soutěže

Městská knihovna Karlovy Vary je veřejná univerzální knihovna. Jejím posláním je získávat, zpracovávat, uchovávat a poskytovat informace, literaturu a další kulturní hodnoty.

Poskytuje služby široké veřejnosti v přiměřeném rozsahu, kvalitně, levně, rychle a efektivně. Zvláštní důraz je kladen na služby pro děti, mládež a studenty včetně role sociální (služby seniorům, sociálně slabým a handicapovaným).

Cíl

Cílem je zachovat všech pět fungujících poboček městské knihovny a transformovat je v knihovny s funkcí komunitních center. Současná pozice v rámci okrajových sídlišť města je v tomto směru ideální. Komunitní knihovna by měla být pro své uživatele dobře dostupná, nejlépe v docházkové vzdálenosti z bydliště bez potřeby dopravovat se automobilem případně autobusem.

Obecné funkce a cíle městských knihoven

- být multikulturním centrem pro obyvatele
- být funkční součástí celosvětové sítě knihoven
- reagovat na nové trendy vývoje knihovnictví
- sledovat a uplatňovat nové formy komunikace s uživateli
- zajistit dostupnost služeb i handicapovaným občanům

Obecným cílem každé knihovny by měli být spokojení návštěvníci, příjemné prostředí, kvalitní služby a ochotný personál.

Obecný výklad termínu knihovna: kulturní, informační a vzdělávací instituce, která shromažďuje, zpracovává a uchovává organizovanou sbírku dokumentů a poskytuje knihovnické a informační služby.

Rozšířené služby

- **komunitní centrum obce**
- městské informační centrum
- klubovna pro mládež
- útočiště pro jednotlivce
- zázemí pro spolkovou činnost
- jazykové kurzy
- vzdělávání veřejnosti v IT
- tvůrčí dílna
- prostor k setkávání virtuální komunity s podobnými zájmy

→ transformace v komunitní knihovny

Komunitní knihovna

- místo mezigeneračního setkávání
- seznámení obyvatel rozdílných etnik
- prostor pro lidi z různých sociálních poměrů

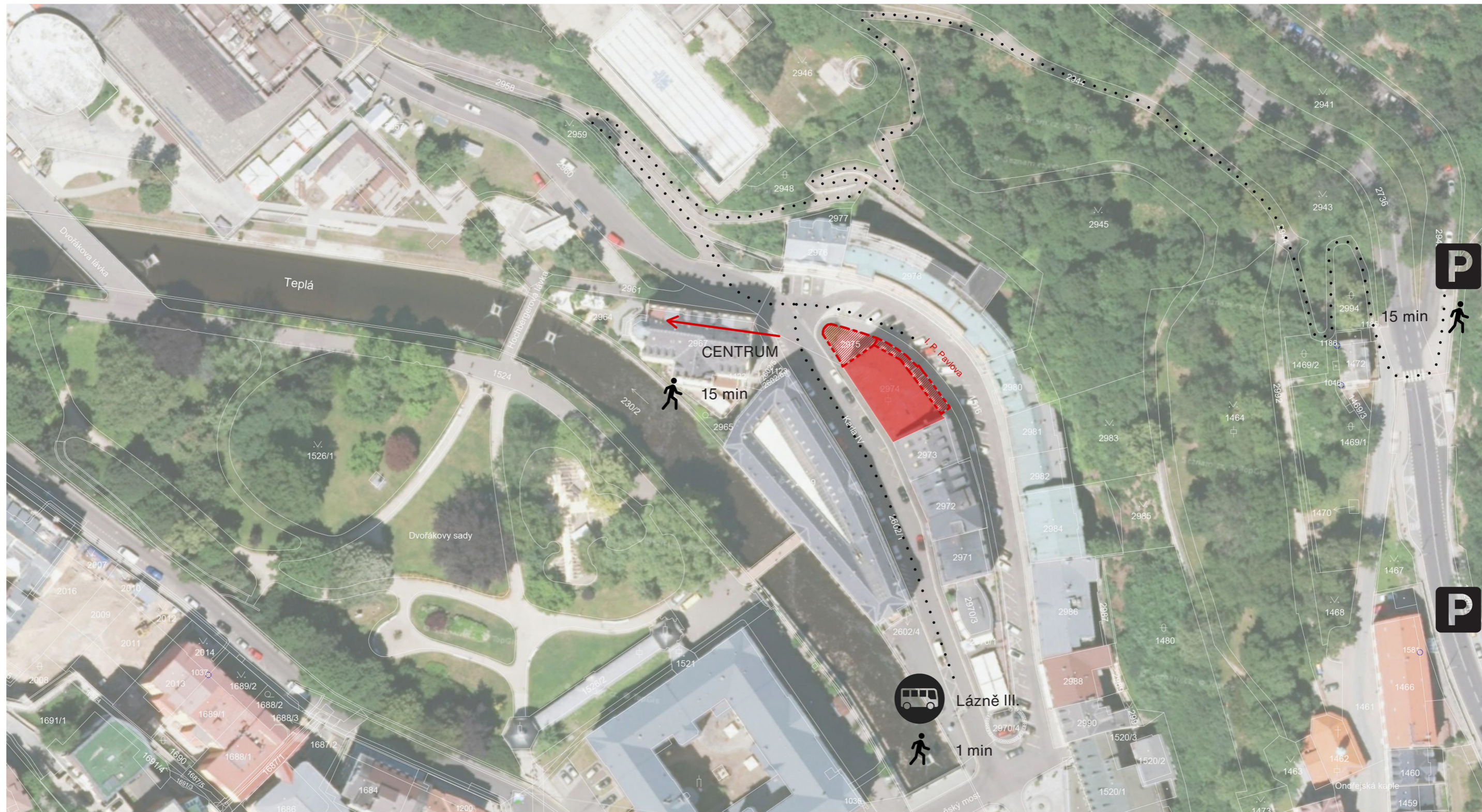
Komunitní knihovny poskytují zázemí pro volnočasové, kulturní a vzdělávací aktivity podle specifických potřeb konkrétního místa. Učí se naslouchat potřebám a zájmům komunit, podporují spolupráci, integraci a inkluzi. Mají za cíl při zachování kvalitních knihovnických a informačních služeb povzbudit místní obyvatele k aktivní účasti na životě své obce. V rámci dne třídí své role. Ráno slouží jako školní knihovna, odpoledne a večer jako veřejná a komunitní knihovna.

Komunitní knihovna potřebuje multifunkční budovu, která se přizpůsobuje různým skupinám uživatelů. Proto má vysoké nároky na flexibilitu zařízení a dispozičního řešení.

Komunita

- + přirozená spojnice mezi osobní sférou a veřejným prostorem
- + pilíř zdravé občanské společnosti
- + autonomní jednotka

Pobočka I. P. Pavlova

 řešená pobočka (zaujímá 1 NP - 3 NP)

 venkovní předprostor

 nejblíže zastávka MHD

 nejblíže parkování

autobusová linka 1
spojení 2 x za hodinu

Budova je jako centrální pobočka sídlem vedení, katalogizace a IT zázemí pro všechny karlovarské městské knihovny. Většina plochy 1 NP slouží jako technické zázemí a budova tedy nevyužívá potenciál parteru v lázeňském území. Je proto potřeba objekt funkčně zreorganizovat a 1 NP maximálně otevřít veřejnosti.

- 1 NP čítárna, katalogizace, archiv
- 2 NP oddělení pro dospělé
- 3 NP dětské oddělení
- 4 NP nevyužívané

- lázeňské území města
- rekonstrukce ze 70. let
- neodpovídající tepelnětechnické parametry - tepelné ztráty
- potřeba stavebně technické opravy budovy
- nedůstojné vstupy do budovy
- nedůstojné vnitřní prostory - potřeba rekonstrukce interiérů
- nedůstojný a nevyužitý venkovní předprostor
- neprovázanost interiéru s venkovním prostorem

Pobočka Stará Role

 řešená pobočka (zaujímá část přízemí)

 venkovní předprostor

 nejbližší zastávka MHD

 nejbližší parkování

autobusová linka 13

spojení 2 - 3 x za hodinu

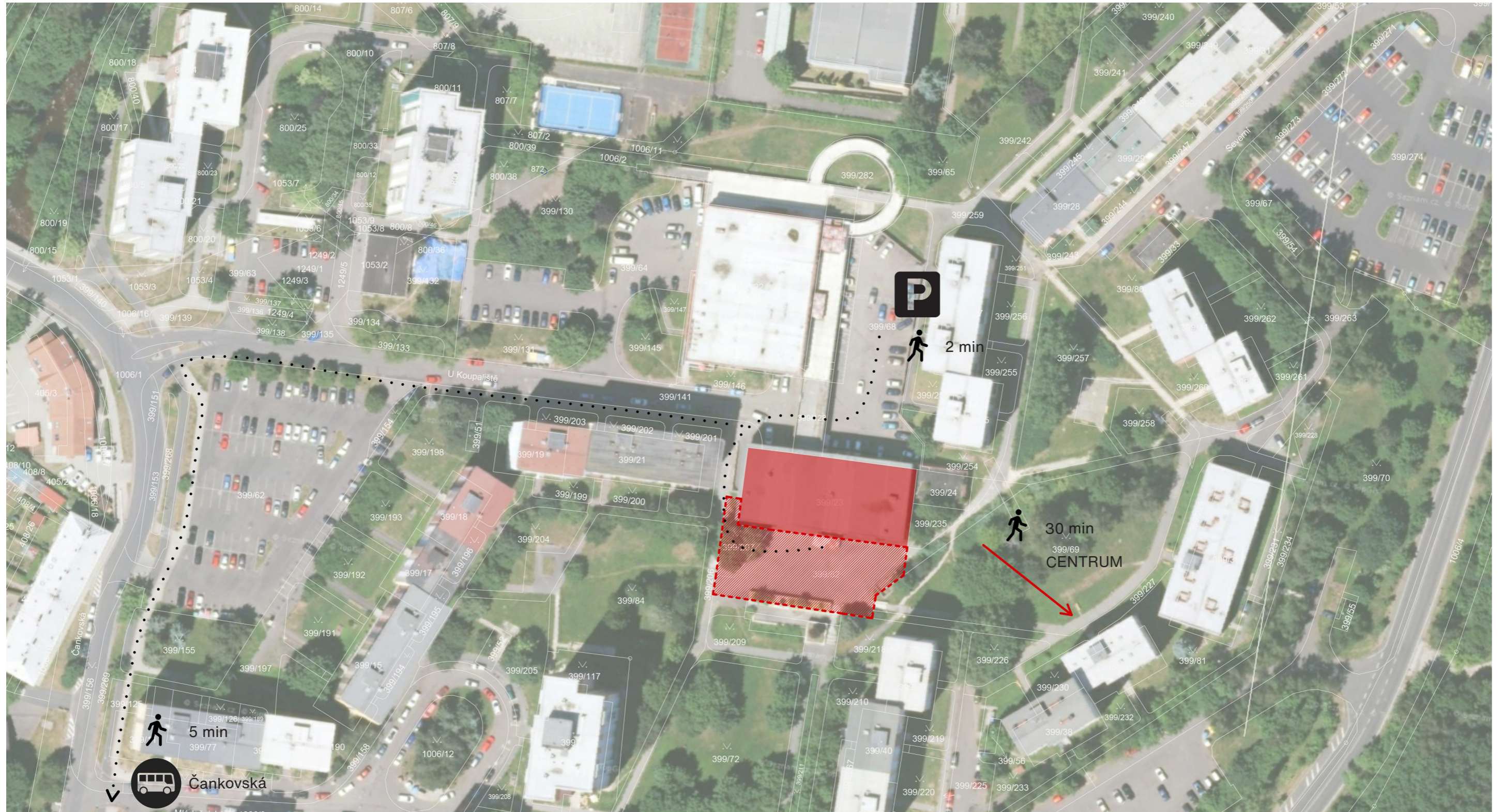
Pobočka sídlí přímo v budově ZŠ. Město nemá aktuálně v plánu větší investice do této pobočky. městská čtvrť Stará Role

- knihovna sídlí na ZŠ Truhlářská
- vnitřní přístup přímo ze školy
- venkovní vstup z areálu školy
- bezbariérový přístup
- stavebnětechnické parametry objektu v pořádku

- nevhodně členěný interiér - špatná průchodnost
- stáří interiéru a vybavení cca 12 let
- nepřehledně řešený prostor s regály
- špatně umístěný prostor pro komunitní akce hned u vstupu - neposkytuje soukromí

Pobočka Čankovská

 řešená pobočka (zaujímá část 2 NP)

 venkovní předprostor

 nejblíže zastávka MHD

 nejblíže parkování

autobusová linka 12

spojení 2 x za hodinu

Z pohledu města je problematická výrazná investice do budovy, která není v jeho výhradním vlastnictví. Město je pouze jedním ze subjektů SVJ.

- městská čtvrť Rybáře
- město je jedním ze subjektů SVJ
- nevyužitý venkovní předprostor
- nepřívětivý vstup
- chybí bezbariérový přístup
- nevyhovující stavebnětechnické parametry objektu
- nevyhovující tepelnětechnické parametry objektu

- prostor s regály přehledný, ale příliš zaplněný
- předimenzované společné prostory
- předimenzované zázemí knihovny
- přítomnost azbestu v interiéru

Pobočka Růžový Vrch

 řešená pobočka (zaujímá 2 NP)

 venkovní předprostor

 nejblíže zastávka MHD

 nejblíže parkování

autobusová linka 5, 19

spojení 2 - 3 x za hodinu

Budova díky svému konstrukčnímu systému nabízí možnost snadné radikálnější přestavby a pojmání dalších funkcí. Především IT zázemí, které by se mělo přesunout ze současné hlavní pobočky na I. P. Pavlova. Investice do této pobočky má potenciál zlepšení služeb na okolním sídlišti a zkulturnění veřejného prostoru a samotného objektu.

- městská čtvrť Rybáře
- objekt s velkým potenciálem
- komunitní potenciál
- nevyužitý a zanedbaný venkovní předprostor
- nepřívětivý vstup
- nepřívětivé komunikační prostory

- zanedbaný technický stav objektu
- zastaralé vybavení
- část objektu bez funkční náplně
- variabilní konstrukční řešení

Pobočka Drahovice

 řešená pobočka (zaujímá 1 NP)

 nejblíže zastávka MHD

autobusová linka 5, 6, 17, 19

spojení 4 - 5 x za hodinu

 nejblíže parkování

Vedení města aktuálně neplánuje investice do rozvoje této okrajové pobočky.

- městská čtvrť Drahovice
- objekt s malým potenciálem rozvoje
- stavebnětechnický stav vyhovující
- nepřívětivý vstup
- komplikované propojení s venkovními prostory
- neatraktivní vnitřní prostory
- zastaralé různorodé vybavení

Principy a cíle

Standard pro postupy rekonstrukce knihoven

Úkolem standardu pro postup rekonstrukce knihoven je seznámit knihovníky a zřizovatele/provozovatele knihoven se základními postupy při rekonstrukci knihovny či modernizaci interiéru. Metodický pokyn vydala Moravská zemská knihovna v Brně v roce 2019, v následujícím roce získal statut metodiky s osvědčením Ministerstva kultury. Uvedené pokyny vycházejí z ověřených zkušeností při rekonstrukci knihoven a příkladů dobré praxe jak v České republice, tak v zahraničí. Jejich cílem je podpořit efektivní průběh rekonstrukce, eliminovat možná rizika a nežádoucí jevy při jejím průběhu na chod veřejné knihovny a její uživatele.

- zaměřuje se na rekonstrukce spojené s modernizací
- metodický pokyn vydávaný Národní knihovnou ČR
- pomáhá vývoji českého knihovnictví
- pomáhá kvalitativnímu rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb

Plocha knihovny a doporučení

Požadavek na plochu knihovny pro uživatele vychází z Metodického pokynu Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky, tzv. Standardu pro dobrou knihovnu. Minimální plocha knihovny určená pro uživatele je 60 m² na 1000 obyvatel obce nebo spádové oblasti.

Jedním z hlavních předpokladů budování knihovny komunitního typu jsou:

- užitná plocha knihovny pro uživatele
- vhodně uspořádané prostory
- kvalitní vybavení interiéru

Potřeba revitalizace interiérů knihoven reflektuje rostoucí požadavky nejen na rozmanitost a komfort uživatelských prostor, ale zohledňuje i rostoucí trend knihoven působit jako místa neformálního setkávání, dalšího vzdělávání a komunitních aktivit. Předpokladem úspěšného naplňování současné role veřejné knihovny je tak nejen její vnitřní proměna zohledňující nároky a potřeby místa a jejích obyvatel, ale také flexibilní stavební dispozice umožňující proměny její funkce a naplňování nových rolí. Součástí knihoven se stávají přednáškové či multikulturní sály, venkovní terasy, atria, dominuje požadavek mobilních prostor, mobilního interiérového vybavení zohledňujícího různé věkové kategorie uživatelů a návštěvníků.

Typologie prostor, funkční a provozní uspořádání

Velikost celkové užité plochy pro veřejnou knihovnu závisí na mnoha faktorech, kterými jsou specifické potřeby dané komunity, velikost sídla, funkce knihovny, množství dostupných finančních prostředků, rozsah knihovnických fondů a blízkost jiných knihoven. Prostory knihovny odpovídají jejím úkolům a jejich počet, určení a velikost vycházejí z velikosti obce. Knihovní prostory se dělí na veřejné (vstupní a uživatelské prostory) a provozní (zaměstnanecké, skladovací a technické prostory). Vně budovy se nacházejí venkovní prostory.

Knihovna a jejích 5P

1. **PŘÍVĚTIVÁ** - hlavně pro uživatele (knihovna je přívětivá rozmístěním jednotlivých místností a studoven, má rozmanitý knihovní fond, patří sem i pestré služby pro uživatele, občerstvení, různé typy mobiliáře)
2. **POHODLNÁ** pro zaměstnance (možnost kontroly uživatelů, centrální výpůjční katalog, technické vybavení)
3. **PŘÍZNIVÁ** pro fondy (prostory pro rozšíření fondů bez většího zásahu do prostoru, klimatické podmínky pro ochranu fondu, přehlednost uložení)
4. **PŮSOBIVÁ** zevnějškem i interiérem (vzhled interiéru, vybavenost studoven)
5. **PŘÍSTUPNÁ** (vhodně umístěná pro uživatele, bezbariérovost)

Urbanistické, architektonické a stavební řešení

Budova knihovny, její interiéry a vnitřní vybavení mají na její uživatele velice důležitý vliv. S tím samozřejmě souvisí kvalita a design poskytovaných služeb.

- vhodně dotvářet a komunikovat s okolní zástavbou včetně veřejného prostoru
- exteriér i interiéru knihovny by měl reflektovat význam veřejné kulturní budovy, včetně symboličnosti a reprezentativnosti a být následování hodným příkladem kvalitní architektury
- prostor před budovou knihovny zdůrazňuje význam budovy v sídle a má i pobytové kvality
- parkovací místa a stání pro kola
- zřetelné označení budovy s jednoznačně definovaným vstupem
- vhodně upravené a bezbariérové vstupní prostory
- bezbariérové řešení vnitřních prostor včetně orientačních prvků pro handicapované (požadavky na přístup, pohyb a pobyt znevýhodněných osob v knihovně upravuje Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb)
- přehledný a volný vnitřní prostor umožňující případnou přestavbu nábytku
- propojení s venkovním prostorem vytváří další místa pro uživatele
- vhodné zónování – rušná zóna (vstupní prostory), polotichá zóna (výpůjční pult, volný výběr) a tichá zóna (studijní místa)
- vhodné umístění biblioboxu
- uživatelská místa s denním osvětlením
- vhodné akustické podmínky pro komfort uživatelů i zaměstnanců
- hygienické prostory pro zaměstnance (dle platného nařízení, kde se stanovují podmínky ochrany zdraví při práci)
- oddechové prostory pro zaměstnance
- kvalita vybavení interiéru (trvanlivost, ekologičnost, hlučnost, údržba, příjemný vzhled, účelnost, flexibilita, kvalita návrhu)

Faktory související s prostory knihoven

1. při plánování prostor jsou klíčové potřeby jednotlivých uživatelů
2. knihovna není statická, neustále probíhají změny krátkodobého i dlouhodobého charakteru
3. moderní technologie jsou jedním z nejdůležitějších činitelů, které ovlivňují podobu knihovny

Východiska – dotazníková šetření

Fyzický stav veřejných knihoven v České republice je dokumentován na příkladu dotazníkových šetření Průzkum prostorového a technického vybavení veřejných knihoven (NK ČR, MZK, 2016). Výsledky šetření z roku 2016 potvrdily naléhavost řešení prostorového zázemí knihoven a jejich vybavení zejména v obcích do 5000 obyvatel, především interiéru půjčovny a volného výběru a vybavení prostor pro práci s dětmi.

Strategie KV°2040

Vzdělávání a osvěta: škola a komunita

Vzdělávání a rozvoj kompetencí obyvatel je pro město absolutní prioritou. Není téměř žádná oblast, jejíž smysluplná budoucnost by nezávisela na kvalitě vzdělání. Péče o úroveň vzdělávání a podmínky pro jeho realizaci je to nejlepší, co město může udělat pro budoucnost.

Městské a veřejné budovy

- pasportizace objektů ve vlastnictví města, jejich stavu a potenciálu dalšího využití, včetně jejich městotvorného potenciálu, kreativní hledání alternativních možností jejich nového využití
- mimořádná péče o navrhování veřejných budov jako nositelů vysoké architektonické kvality
- veřejná stavba jako vlajková loď města a nastavení standardu i pro jiné investory – prioritně formou architektonických soutěží
- zvažování možného využití veřejných budov i pro komunitní účely
- provozní plány jako součást každé projektové přípravy (eliminace vysokých provozních nákladů správně zvolenou koncepcí a vhodným řešením)

Očekávané přínosy:

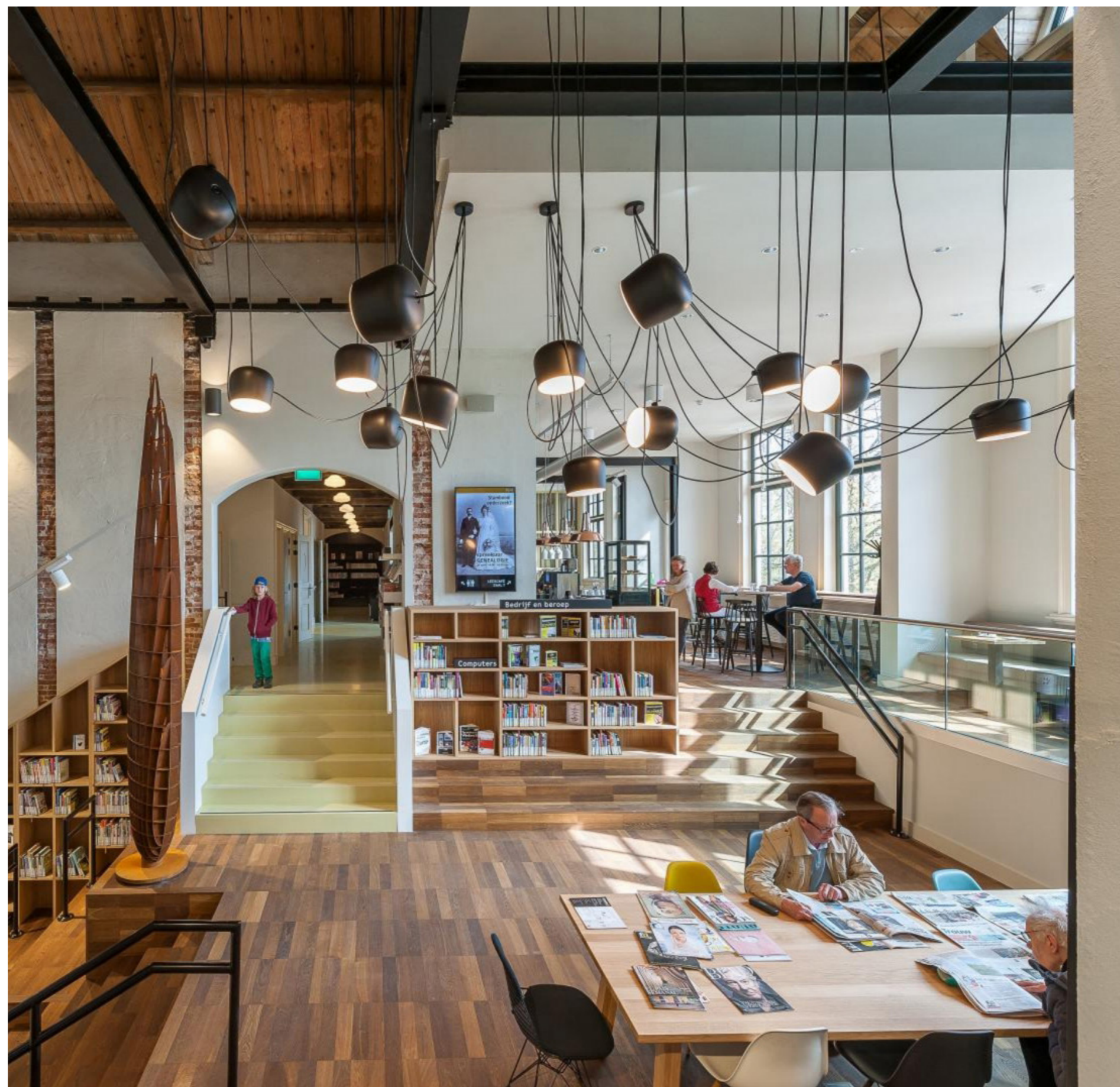
- + funkční a krásné městské budovy
- + nastavení nové stavební kultury, též jako inspirace pro ostatní investory
- + kvalitní otisk současné generace do obrazu města
- + naplnění celoměstských potřeb a cílů
- + posílení sounáležitosti a patriotismu
- + přehled o stavu a provozu městských objektů
- + snížení energetické náročnosti městských objektů

Komunitní a sdílené město

- rozvoj a podpora komunitních center (včetně jejich propagace)
- rozvoj lokálních městských center jako míst setkávání
- vhodná a intenzivní komunikace přínosů, významu a charakterů komunitních center a jejich potenciálu pro obyvatele, příkladů dobré praxe
- tvorba aktivních míst pro trávení volného času ve veřejném prostoru a v objektech občanské vybavenosti

Očekávané přínosy:

- + rozšíření sociálního kontaktu napříč generacemi
- + rozšíření náplně volného času pro děti, mladou generaci, matky s dětmi, seniory
- + spontánní akcelerace spolkového života
- + posílení kulturního podhoubí

1. fáze

Cíle 1. fáze revitalizace městských knihoven:

- změna právní formy a organizační začlenění pod Infocentrum
- přemístění IT zázemí z I. P. Pavlova na Růžovém Vrchu
- stavební úpravy knihovny na Růžovém Vrchu financované z IROP 2021 - 2027 (výstavba prostor pro nové funkce)
- stavební úpravy knihovny na I. P. Pavlova financované městem (funkční reorganizace)

Předmětem tohoto zadání je architektonická studie revitalizace pobočky na Růžovém Vrchu a na I. P. Pavlova. Záměrem rekonstrukce je provést stavebně technické opravy obou budov, při té příležitosti ale využít možnosti jejich architektonického pojetí jako moderních příjemných a funkčních prostor včetně navazujících veřejných prostranství.

V rámci rekonstrukce dojde k přesunutím některých funkcí z pobočky na I. P. Pavlova, především se jedná o přesun IT zázemí sloužící všem městským knihovnám z důvodu špatného signálu v údolní lokalitě lázeňského území na vyvýšenou pozici na Růžovém vrchu.

Pobočka na Růžovém Vrchu

Vzhledem k nulové historické a estetické hodnotě objektu je možné uvažovat o radikální přestavbě. Do budovy se přemístí IT zázemí a centrální servrova. Cílem je pomocí stavebních zásahů a dispozičních změn vytvořit reprezentativní prostor sloužící veřejnosti nejen jako knihovna, ale i jako komunitního zázemí a příjemný prostor pro osobní seberealizaci. Součástí řešení studie bude i okolní veřejné prostranství jako pobytová plocha zkvalitňující prostředí samotné knihovny.

Pobočka na I. P. Pavlova

S rekonstrukcí budovy na Růžovém Vrchu souvisí tato pobočka z důvodu plánování přesunu některých funkcí a s tím i současných pracovních pozic.

Z důvodu historické hodnoty objektu je nutné, aby revitalizace proběhla v souladu s vyjádřeními a pokyny orgánů památkové péče. V první fázi revitalizace by mělo dojít k odstranění závad na stavebně-technickém stavu budovy.

Objekt není v současné době bezbariérový, je nutné vybudovat výtah, aby byla splněna podmínka bezbariérovosti daná dotačním titulem. Dále dojde k reorganizaci prostor v 1 NP, kde dnes sídlí archiv a zázemí katalogizace. Z dnešního pohledu jsou tyto prostory předimenzované a je cílem je přesunout ideálně v rámci stejné budovy a uvolnit tak pro veřejnost lépe přístupné přízemí.

Vzhledem k poloze v lázeňském území je pobočka na I. P. Pavlova navštěvovaná vedle místních obyvatel i turisty a lázeňskými hosty a má potenciál pro tuto skupinu uživatelů své služby dále rozšiřovat. Cílem je vytvořit příjemné prostředí lokální knihovny využívající parter budovy a uchovávat tak v lázeňském centru občanskou vybavenost. Požadavek funkčních provozů obchodně-správního a lázeňského centra vychází i ze Strategie KV°2040.

IROP 2021 - 2027

Na revitalizaci bude možné čerpat dotace z integrovaného regionálního operačního programu.

Specifický cíl 4.4 - posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích

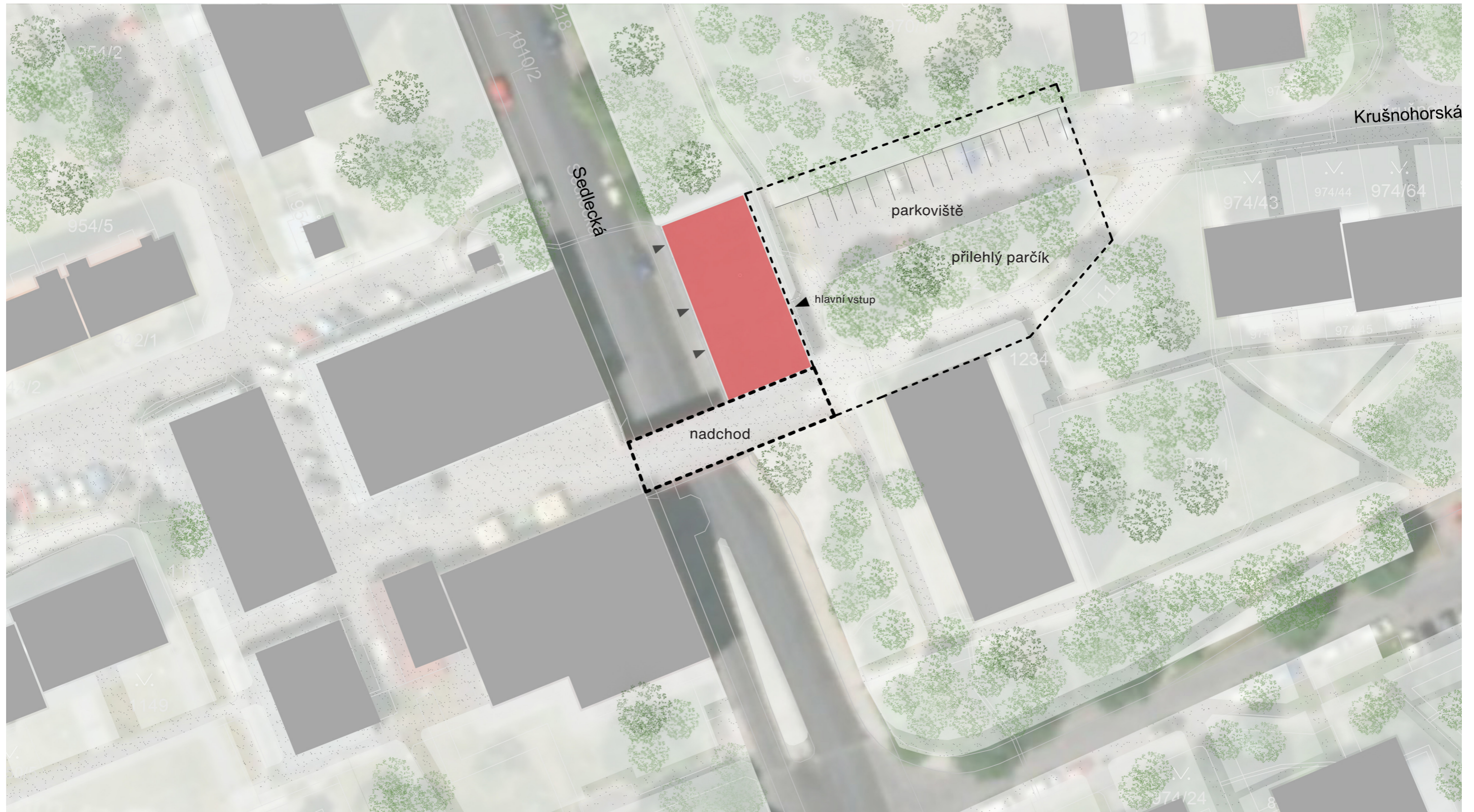
Povinné indikátory RCR 77, 90703.

- revitalizace knihoven
- expozice
- depozitáře
- technické zázemí
- návštěvnická a edukační centra
- restaurování knihovnických fondů, vybavení pro konzervaci
- evidence a dokumentace knihovnických fondů
- ochrana knihovnických fondů
- technické vybavení knihoven
- výstupy projektu jsou bezbariérově přístupné

Zadání

pobočka Růžový Vrch

Situace 1:500

- řešená budova
- řešené přilehlé území

Pohled z ulice Sedlecká

Současný stav

Pobočka knihovny v ulici Sedlecká v městské čtvrti Rybáře je umístěná v dosahu několika škol, zařízení pro seniory a obydlí sídliště. Nachází se v těsné blízkosti centrálního vlakového nádraží a má tedy velký potenciál oslovovat různé skupiny návštěvníků.

Budova má dvě podlaží o obdélníkovém půdorysu s rozměry cca 25 x 12 m. Knihovna se nachází ve 2 NP, kam je ale díky zapuštění budovy do terénu vstup přímo z ulice Krušnohorská, kde se také nachází parkoviště pro cca 15 vozidel a malá zelená plocha se vzrostlými stromy. Prostory v 1 NP nejsou knihovnou v současné době využívány. Přístup je z ulice Sedlecká.

Krytý vstup do knihovny je částečně opatřený mříží a působí velmi nevzhledně a nepřívětivě, k návštěvě knihovny neláká. Jelikož se jedná o přesahem střechy kryté zákoutí, je tu častým problémem nepořádek. Venkovní předprostor není pro potřeby knihovny nijak využíván ani upraven.

Konstrukce budovy je sloupový skelet s nenosnými vyzdívkami. Jihovýchodní a jihozápadní fasáda jsou z velké části prosklené. Vybavení interiéru již nevyhovuje dnešním estetickým požadavkům, uspořádání nábytku také není ideální. Chybí i adekvátní hygienické zázemí pro návštěvníky i zaměstnance.

Jihovýchodní pohled

Pohled z ulice Krušnohorská - vstup do knihovny

negativa

- nevyhovující stavebnětechnický stav objektu
- často znečištěný prostor u vstupu do knihovny
- chybějící hygienické zázemí pro návštěvníky knihovny
- nevyhovující zázemí pro zaměstnance (minimální prostory)
- chybějící prostor čítárny - zóny pro pohodlné sezení
- chybějící prostor pro konání akcí

pozitiva

- + poloha v lokálním centru sídliště Růžový Vrch
- + poloha v centru obydlí sídelní struktury
- + dostupné MHD i vlakem
- + možnost radikální přestavby
- + možnost zapojení veřejného prostoru
- + potenciál oslovení širokého spektra návštěvníků

Pohled na nadchod přes ulici Sedlecká

Pohled z ulice Krušnohorská

Data o návštěvnosti

● počet registrovaných návštěvníků	rok 2019	253
	rok 2021	204
● počet návštěvníků	rok 2019	3 436
	rok 2021	1 379
● počet výpůjček	rok 2019	25 635
	rok 2021	6 749

● současná cílová skupina

- + obyvatelé městské čtvrti Rybáře (především rodiče s dětmi)
- + žáci navštěvující ZŠ v městské čtvrti Rybáře
- + klienti městského zařízení sociálních služeb v Sedlecké ulici

nejpočetnější věkové skupiny čtenářů

rok 2019	
do 15 let	5 %
60 - 80 let	50 %
rok 2021	
do 15 let	6 %
60 - 80 let	55 %

● pořádané akce v knihovně v současné době

- + akce pro školy

Parkoviště v ulici Krušnohorská

Prostor pro čtenáře

Recepční pult

Prostor pro čtenáře

Zadání

Zadáním je vypracování architektonické studie revitalizace pobočky městské knihovny na Růžovém Vrchu.

Vzhledem k poloze v centru modernistického sídliště by měla knihovna cílit především na místní obyvatele. Další skupinou návštěvníků budou žáci okolních škol, senioři ze sousedního zařízení sociálních služeb, ale také lidé, kteří se z nebo do Karlových Varů dopravují vlakem a cestují přes Horní nádraží.

Celkově zanedbaný stavební i estetický stav budovy a typ nosné konstrukce otevírá možnost radikální přestavby. Je možné uvažovat s využíváním prostorů i v 1 NP (IT, servovna). Tuto možnost je potřeba architektonickou studií prověřit.

Vnitřní zařízení by mělo být navrženo a rozmístěno variabilně, aby jednoduchou manipulací bylo možné docílit zázemí pro různé funkce a děje. Součástí návrhu bude zpracování propojení interiéru s exteriérem a řešení venkovního předprostoru s cílem vytvořit přívětivý vstup pro návštěvníky knihovny i příjemný pobytový prostor pro místní obyvatele, kteří knihovnu obvykle nenavštěvují. Pro tyto potřeby je nutné reorganizovat parkování, zkultivovat zeleň a zpevněné plochy, doplnit mobiliář a navrhnout adekvátní stínící prvky. Nadchod nad silnicí je stejně jako parkoviště a přilehlá zeleň v majetku města. V rámci studie bude navržena i kultivace nadchodu a zapojení k venkovnímu předprostoru. Za předpokladu přiměřených ekonomických nákladů je možné uvažovat i o využití střechy pro pobytové funkce. Součástí návrhu bude i nové vkusné a zároveň dostatečně viditelné označení budovy v exteriéru.

Pro čtení knih přímo v knihovně budou navrženy různé druhy sezení jak pro jednotlivce, tak pro skupinky. Dalším požadavkem je návrh multifunkční místnosti / prostoru, který by měl sloužit pro pořádání různých akcí, jako jsou přednášky, divadelní představení, autorská čtení, cvičení a jiné pohybové aktivity, výtvarné dílny nebo prostor pro přespávání dětských skupin. Nově bude navrženo administrativní a hygienické zázemí pro zaměstnance, hygienické zázemí pro návštěvníky a přívětivé komunikační prostory. Součástí knihovny bude i prostor pro malou kavárnu napojenou na exteriér. Návrh kavárny by měl poskytovat variabilitu provozu, kdy bude možné ji provozovat samostatně soukromým provozovatelem nebo v režii knihovny. Všechny prostory budou navrženy v souladu s trendy 21. století.

architektonická studie

Součástí předložené studie bude prostorové členění budovy knihovny, reorganizace venkovního prostoru a propojení s interiérem, návrh nových zařizovacích předmětů v interiéru i exteriéru včetně materiálového řešení, případně řešení detailů a dalších důležitých prvků jako je například umělé osvětlení. Návrh bude prezentován na výkresech půdorysů, řezů a pohledů včetně zobrazení vizualizacemi/axnometrickými pohledy pro snadné pochopení návrhu. V rámci studie bude prezentován i rámcový rozpočet navrženého řešení.

Studie bude po projednání dotčenými aktéry dopracována a případně upravena.

Požadavky

venkovní předprostor

- zpříjemnění lokality sídliště pro pobytové aktivity
- rozšíření knihovny do venkovního předprostoru
- vhodné doplnění mobiliářem
- úprava zeleně
- venkovní posezení kavárny / čítárny
- reorganizace parkování
- doplnění stojanů pro kola a koloběžky
- grafická komunikace a prezentace knihovny do exteriéru

budova

- úprava fasády a výplní otvorů z hlediska energické úspornosti
- v odůvodněných případech rozšíření knihovny i do 1 NP
- střešní terasa
- bezbariérový provoz

přívětivé vstupní prostory

- kultivovaný a srozumitelně označený vstup
- bibliobox nebo podobné zařízení pro vracení knih i mimo otevírací dobu
- centrální recepční pult
- šatna – menší množství uzamykatelných skříněk, věšáků
- prostor pro odložení kočárků
- informační systém

přehledný interiér

- jednoduché provozní schéma objektu
- esteticky čistý a jednoduše čitelný interiér
- příjemné komunikační prostory
- orientační systém

zázemí pro zaměstnance

- kancelář vedoucí
- kancelář katalogizace a prostor pro opravy knih (příjem knih, evidence, zpracovávání podkladů)
- denní místnost s kuchyňkou a šatnou včetně hygienického zázemí (v návaznosti na centrální recepci)
- sklad knižního fondu
- úklidová místnost

zázemí pro návštěvníky

- oddělení pro dospělé (knihy, periodika, multimédia, regionální literatura)
- dětské oddělení (knihy, periodika, multimédia)
- prostory / zóny určené k prezenčním výpůjčkám, odpočinku, setkávání, hraní
- prostor ke studiu – PC koutek, možnost připojit vlastní (dosta- tečný počet zásuvek, tiskárna, kopírka)
- multifunkční prostory pro akce typu přednáška, divadelní před- stavení, autorská čtení, výtvarná dílna, výukový kurz, školní besedy, cvičení, komunitní akce, (kapacita cca 30 míst k sezení, možno uvažovat variabilní členitelný prostor)
- kavárna
- hygienické zařízení pro návštěvníky

zázemí pro komunitu

- prostor pro komunitní setkávání různých skupin návštěvníků

technologie

- přístup návštěvníků k online katalogu – samoobslužné vyhledá- vání v knihovním fondu
- nové technologie a trendy v současném poskytování knihovnic- kých služeb
- IT zázemí (cca 20 m²)
- práce s denním světlem
- umělé osvětlení
- stínění
- akustika

služby infocentra

- prodejní a vyzvedávací místo Karlovarské vstupenky
- prodej Karlovy Vary Region Card
- plocha pro vybrané brožury a trhací mapy města
- plocha pro prezentaci plakátů aktuálních akcí

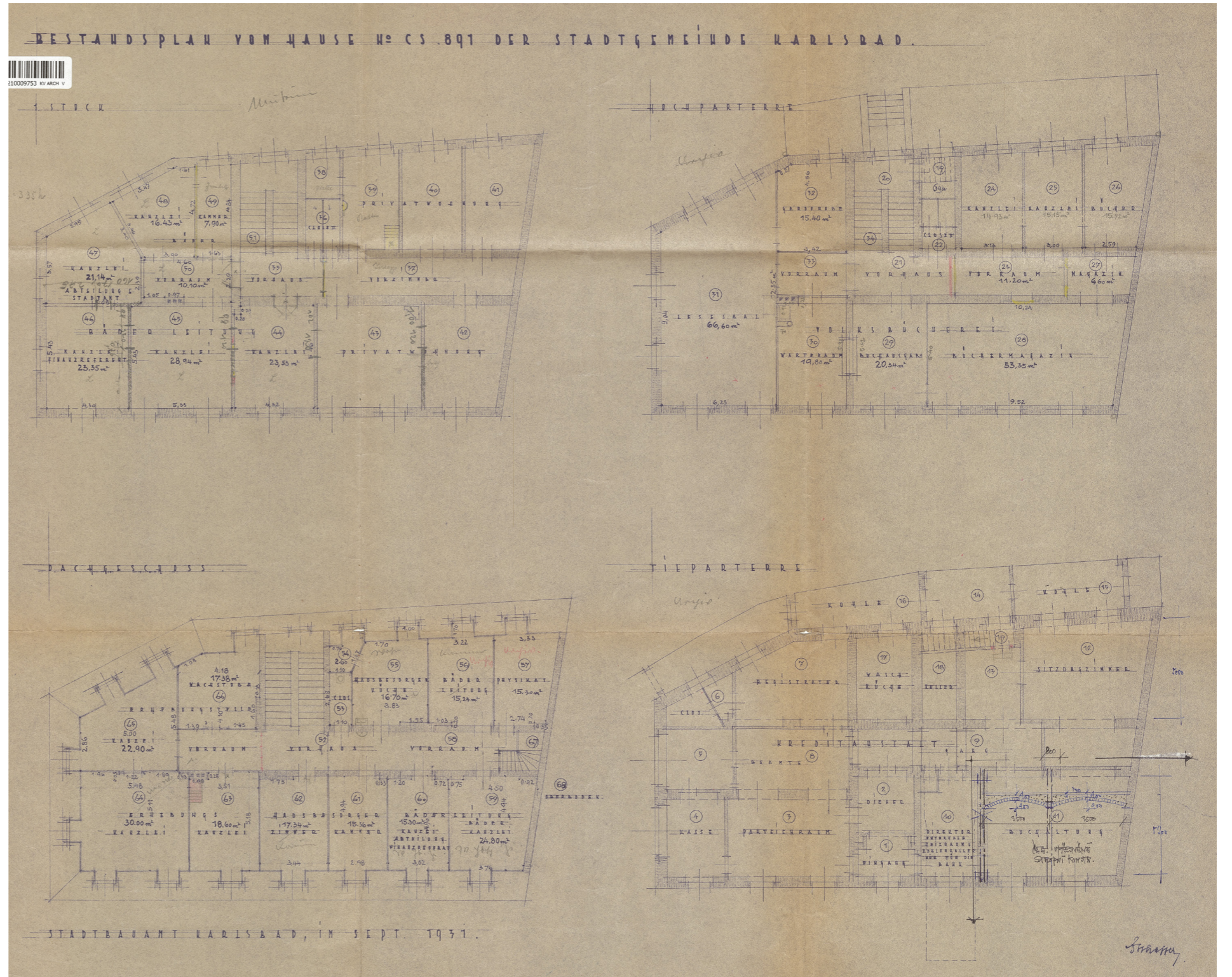
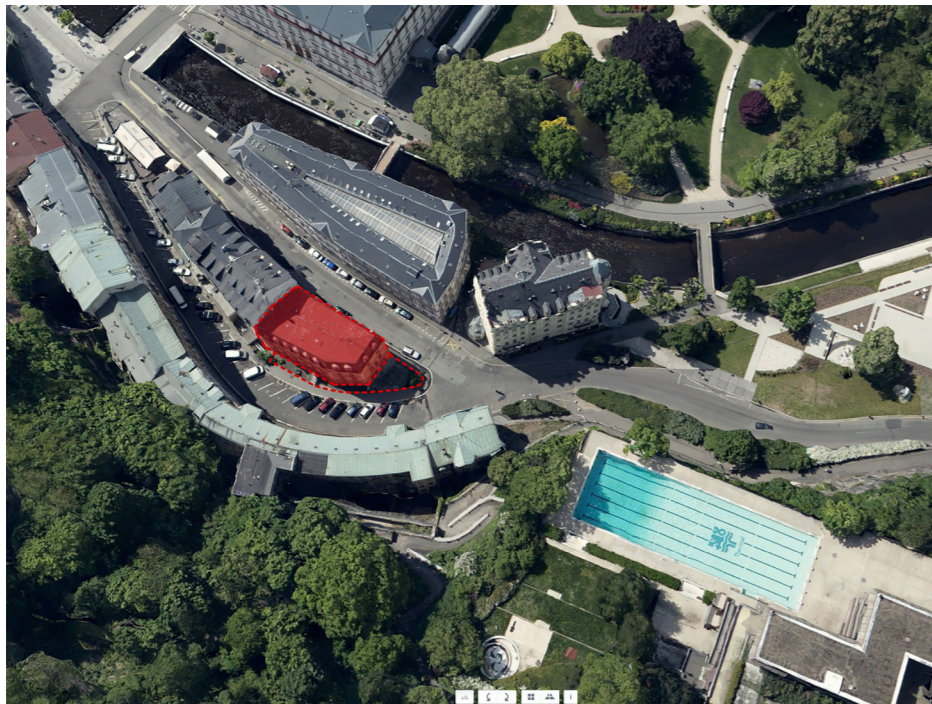
Zadání

pobočka I. P. Pavlova

Situace 1:500

 řešená budova

Současný stav

Budova dnešní hlavní městské knihovny byla postavena v prvních letech 20. století. Objekt je součástí čtveřice řadově seřazených domů, kterou na severozápadní straně ukončuje. Jedná se o budovu s jedním podzemním a čtyřmi nadzemními podlažkami. Čtvrté podlaží tvoří podkroví pod mansardovou střechou. Většina podkrovní části je využitelná. Na střeše jsou osazené vikýře, které do podkroví přivádějí denní světlo. Střešní krytinou na viditelné části je břidlice, na horních plochách je použitý falcovaný plech. Fasáda je provedena v historizujícím duchu. Ve štítovém průčelí na severozápadní straně je osazena barokní socha Karla IV. přenesená z bývalé radnice na Tržišti. Výplňové prvky jsou novodobé. Vrata z ulice Karla IV. jsou pravděpodobně ze dvacátých nebo třicátých let. Vchod z ulice I. P. Pavlova je kryt novodobou markýzou, která na objektu dnes působí spíše rušivě. Na severozápadní straně je přízemí propojeno s venkovním předprostorem, který je jasně oddělen od vedlejších chodníků a který může sloužit do budoucna jako přívěťivá předzahrádka s možností venkovního posezení s knihou a kávou.

Pohled z ulice I. P. Pavlova

Pohled na předprostor a vstup do čítárny

negativa

- nevhodné prostorové řešení objektu
- nevyužívané prostory ve 4 NP
- nevyužívaný a zanedbaný venkovní předprostor
- špatný technický stav venkovního zábradlí
- chybějící bezbariérový vstup do prostoru jednotlivých oddělení
- chybějící zázemí pro osoby s postižením
- špatné světelné podmínky v 1 NP a 2 NP
- malý prostor pro konání přednášek
- vlhkost v objektu

Vstup z ulice I. P. Pavlova

Detail zábradlí - ulice I. P. Pavlova

Data o návštěvnosti

● počet registrovaných návštěvníků	rok 2019	1 518
	rok 2021	773
● počet návštěvníků	rok 2019	13 968
	rok 2021	5 791
● počet výpůjček	rok 2019	128 546
	rok 2021	49 985

● cílová skupina

- + obyvatelé města
- + lázeňští hosté

nejpočetnější věkové skupiny čtenářů	rok 2019	
	do 15 let	19 %
	50 - 80 let	42 %
	rok 2021	
	30 - 50 let	15 %
	50 - 80 let	57 %

● pořádané akce v knihovně

- + výstavy
- + autorská čtení
- + přednášky
- + jóga

● další potenciál rozvoje

- + zaměření akcí pro turisty / lázeňské hosty
- + doplnění cizojazyčného knihovního fondu

Zázemí pro zaměstnance ve 2 NP

Dětské oddělení ve 3 NP

Dětské oddělení ve 3 NP

Dětské oddělení ve 3 NP

Oddělení pro dospělé ve 2 NP

Kamna v nevyužívaných prostorech ve 4 NP

Schodiště

Komunikační prostory pro návštěvníky ve 2 NP

Místnost na akce pro veřejnost - jóga pro seniory ve 2 NP

Čítárna v 1 NP

Zadání

Zadáním je vypracování architektonické studie revitalizace historické budovy pobočky městské knihovny na I. P. Pavlova v Karlových Varech. Budova se nachází v lázeňské části města, proto by se její aktivita a služby měly zaměřovat nejen na obyvatele města, ale také na návštěvníky a lázeňské hosty.

Vzhledem k poloze v městské památkové rezervaci je nutné postupovat při všech zásazích do vzhledu území i objektu v souladu s vyjádřeními a pokyny orgánů státní památkové péče. Pro stavební úpravy i umístění zařízení je nutné preferovat tradiční stavební postupy, prvky a materiály - takové, které svým charakterem navenek neznehodnocují (z hlediska památkové ochrany) stavby a nenarušují tak historické prostředí a vztahy v památkové zóně.

Cílem je rehabilitace vnějšího vzhledu objektu. Stávající břidličná krytina pochází buď z doby výstavby nebo z poslední hodnotné přestavby objektu. Zájmem památkové péče je její zachování. V první řadě by měl být zrevidován stávající stav a z toho vyplynout další postup. Výměna ja přípustná v případě, že bude doložen špatný technický stav, který by neumožňoval znovuužití. Možnou cestou může být přeskládání krytiny spojené s posílením izolačních schopností skladby. V rámci rehabilitace vnějšího vyznění střechy se doporučuje obnovit komíny, jejichž torza se nacházejí v půdním prostoru. Lze je využít pro vedení infrastruktur, klimatizace atd. Podkroví je možné zateptit jen za předpokladu, že nedojde ke zvětšení objemu střechy, tedy není vhodné použít nadkrokovní izolaci. Nové otvory výplní budou dřevěné, vyrobené klasickou truhlářskou technologií. Výkladce v 1 NP mohou být případně kovové. Barevnost okenních výplní bude v lomené bílé - slonové kosti. Nové rozvody infrastruktur je žádoucí vést ve stávajících trasách nebo v novodobých příčkách a podhledech. Zasekávání tras do historického zdiva by mělo být minimalizováno.

Poslední větší rekonstrukce proběhla v 70. letech minulého století. Budova trpí řadou technických závad a nedostatků, které omezují její plnou využitelnost a snižují pobytový komfort. Velkým problémem je bariérovost objektu. V součinnosti s památkovým ústavem bude nezbytné nalézt vhodné řešení umístění výtahu do budovy.

Zbudováním výtahu se otevře možnost komplexní reorganizace funkčního využití jednotlivých podlaží. Větší část 1 NP by měla sloužit jako otevřený prostor pro veřejnost. S tím úzce souvisí i venkovní předprostor, který v současné době nepůsobí přívětivě a není nijak využíván pro potřeby knihovny.

architektonická studie

Součástí předložené studie bude koncept, prostorové a materiálové řešení, případně řešení detailů a dalších důležitých prvků. Návrh bude prezentován na výkresech půdorysů a pohledů včetně zobrazení vizualizacemi/axnometrickými pohledy pro snadné pochopení návrhu. V rámci studie bude prezentován i rámcový rozpočet navrženého řešení.

Studie bude po projednání dotčenými aktéry dopracována a případně upravena.

Požadavky

venkovní předprostor

- rozšíření knihovny do venkovního předprostoru
- vhodné doplnění mobiliářem
- úprava zeleně
- venkovní posezení kavárny / čítárny
- grafická komunikace a prezentace knihovny do exteriéru

budova

- návrh revitalizace budovy v souladu s pokyny orgánů památkové péče
- návrh umístění výtahu v součinnosti s orgány památkové péče
- bezbariérový provoz

přívětivé vstupní prostory

- prověření všech možností hlavního vstupu do knihovny
- kultivovaný a srozumitelně označený vstup
- návrh nového způsobu grafické komunikace a prezentace knihovny do exteriéru
- šatna – menší množství uzamykatelných skříněk, věšáků
- prostor pro odložení kočárků
- informační systém

přehledný interiér

- jednoduché provozní schéma objektu
- esteticky čistý a jednoduše čitelný interiér
- přívětivá recepce
- příjemné komunikační prostory
- orientační systém
- přemístění oddělení katalogizace knih z 1 NP
- maximální otevření 1 NP veřejnosti

- návrh interiéru jednotlivých oddělení i komunikačních a hygienických prostorů
- návrh interiéru zázemí pro zaměstnance - správně nadimenzovat jeho užitnou plochu
- návrh zón pro klidnou četbu knih i koutky pro větší skupinky
- zázemí pro návštěvníky
- návrh řešení umělého osvětlení pro potřeby knihovny, práce s denním světlem

zázemí pro zaměstnance

- denní místnost s kuchyňkou a šatnou včetně hygienického zázemí
- úklidová místnost

zázemí pro návštěvníky

- oddělení pro dospělé (knihy, periodika, multimédia, regionální literatura)
- dětské oddělení (knihy, periodika, multimédia)
- cizojazyčné oddělení
- čítárna určené k prezenčním výpůjčkám, odpočinku, setkávání, hraní
- prostor ke studiu – PC koutek, možnost připojit vlastní (dosta-tečný počet zásuvek, tiskárna, kopírka)
- multifunkční prostory pro akce typu přednáška, divadelní představení, autorská čtení, výtvarná dílna, výukový kurz, školní besedy, cvičení, komunitní akce, (kapacita cca 30 míst k sezení, možno uvažovat variabilní členitelný prostor)
- kavárna
- hygienické zařízení pro návštěvníky

zázemí pro komunitu

- prostor pro komunitní setkávání různých skupin návštěvníků

technologie

- přístup návštěvníků k online katalogu – samoobslužné vyhledávání v knihovním fondu
- nové technologie a trendy v současném poskytování knihovnických služeb
- práce s denním světlem
- umělé osvětlení
- stínění
- akustika

služby infocentra

- prodejní a vyzvedávací místo Karlovarské vstupenky
- prodej Karlovy Vary Region Card
- plocha pro vybrané brožury a trhací mapy města
- plocha pro prezentaci plakátů aktuálních akcí

